

Izrael na pokraji občanské války

 zvedavec.news/komentare/2023/03/9566-izrael-na-pokraji-obcanske-valky.htm

Zničení "třetího chrámu"

1.3.2023 Komentáře Témata: Izrael 1221 slov

Nedávné masové protesty v Izraeli proti kontroverzním a nedemokratickým soudním reformám vyvolaly obavy z možných vnitrostátních občanských střetů, které ohrožují základní stabilitu „židovského státu“.

V době, kdy se desetitisíce Izraelců shromáždily na protestech proti vládnímu plánu reformy soudnictví, provedla izraelská armáda 22. února v Nábulusu rozsáhlou bezpečnostní operaci, při níž zahynulo 11 civilistů a více než 100 dalších bylo zraněno.

Probíhající demonstrace proti kontroverznímu návrhu zákona jsou stále násilnější, rozzlobená hesla a akce protestujících vedly k nedávnému zabití demonstranta izraelskou policií ve městě Beeršeba na jihu okupované Palestiny.

Jeden z rozhodujících okamžiků protestů nastal minulý týden – během prvního hlasování o návrhu soudní reformy – kdy se protestujícím podařilo vtrhnout do budovy parlamentu Knesetu, než byli vyvedeni bezpečnostními silami.

Podkopávání „jediné demokracie“ v regionu

Plán reformy soudnictví je jednou z nejvýznamnějších iniciativ šesté vlády premiéra Benjamina Netanjahua. Jeho cílem je omezit pravomoci soudců, které v současnosti přesahují pravomoci poslanců Knesetu, a umožnit výjimečné zásahy poslanců Knesetu do jmenování soudců.

Netanjahuovi odpůrci tvrdí, že reformní plány vedené ministrem spravedlnosti Jarivem Levinem jsou bezostyšným pokusem „zpolitizovat a podkopat soudnictví“ s cílem ochránit premiéra před trestním stíháním kvůli dlouhodobému obvinění z „korupce a porušení důvěry“.

Podle předsedkyně Nejvyššího soudu Esther Hayutové navrhované reformy:

„Zbavit soud možnosti rušit zákony, které nepřiměřeně porušují lidská práva, včetně práva na život, majetek, svobodu pohybu, jakož i základní právo na lidskou důstojnost a jeho deriváty – právo na rovnost, svobodu projevu a další.“

Podobné obavy vyjádřil i bývalý předseda Nejvyššího soudu Aharon Barak, který návrh zákona označil za „začátek konce třetího chrámu“, což je apokalyptický výraz a obava označující počátek zániku Izraele.

Izraelský reportér a spisovatel Ari Šavit ve své knize *Third Temple* (Třetí chrám) analyzuje, jak se v osmém desetiletí existence státu stali Izraelci svými vlastními nepřáteli: „S bezpečnostními výzvami se lze vyrovnat..., ale rozpad identity překonat nelze.“

Hrozící „občanská válka“ v Izraeli

V koridorech izraelské moci se stále častěji objevuje termín „zrada“, a to souběžně s výzvou ministra národní bezpečnosti Itamara Ben Gvira, aby policie „tvrději“ postupovala proti domácím demonstrantům.

Poté, co izraelský prezident Isaac Herzog varoval, že Netanjahuův plán může zemi přivést na „pokraj ústavního a sociálního kolapsu“, se v hebrejském tisku běžně používá termín „občanská válka“ a analytik listu Haaretz Anshel Pfeffer se vyjádřil, že „občanská válka už není nemyslitelná“.

„V posledních dnech jsem se ocitl v rozhovorech, o kterých jsem si nikdy nepředstavoval, že je někdy povedu... Ale téma je smrtelně vážné: různé způsoby, jak by mohla náhle vypuknout občanská

válka a kdo by v ní zvítězil,“ uvažuje Pfeffer a zlověstně se ptá: „Postaví se (izraelské) orgány činné v trestním řízení, bezpečnostní agentury a armáda na jednu stranu?“.

Výzkumník izraelských záležitostí Ismail Mohammed v rozhovoru pro The Cradle říká, že představa občanské války v Izraeli už není jen bláhovým snem, v nějž doufají protivníci okupačního státu. Vedoucí Institutu pro politiku židovského národa, který založila Židovská agentura, Yedidia Stern prohlásil, že Izrael je blíže občanské válce než kdykoli od atentátu na Jicchaka Rabina v roce 1995 a stažení z Gazy v roce 2005. V obou případech se Izrael ocitl na pokraji občanské války.

Boj o reformu soudnictví v Izraeli není jen prostým konfliktem, ale odráží hlubší problémy, které se dotýkají identity státu a jeho sociálního složení. Cílem některých politických skupin, jako je koalice Bena Gvira a pravicového ministra financí Bezalela Smotricha, je změnit Izrael ze sekulárního liberálního státu na stát založený na náboženském právu: regulovat náboženské obřady a každodenní chování Židů – neboli hebrejskou terminologií řečeno, na určitou formu „halachy“.

Svědčí o tom i výrok aškenázského zákonodárce Jicchaka Pindruse, který v den 74. výročí Nakby vyjádřil přání „vyhodit do povětří“ budovu Nejvyššího soudu, která upravuje světské občanské zákony, jež jsou v rozporu s náboženským učením.

Polarizace není jen mezi sekulárními a náboženskými Židy. Staré ošklivé rozdělení mezi východními a západními Židy se také znovu objevuje. Ben Gvir například opakovaně vyzývá ke snížení moci „aškenázů“ nad státem a požaduje začlenění „sefardských“ Židů z kmene Mizrahi do izraelských institucí.

Nedávné prohlášení MK Otzma Yehudit Zvika Vogela na webových stránkách Hebrew Kan 11 odráží tento významný posun od pouhých politických rozdílů k existenciálnímu střetu dvou odlišných Izraelů.

Vogel vyzval k zatčení opozičních politiků Jaira Lapida, Bennyho Gantze, Jaira Golana a Mošeho Ja'alona za rozdmýchávání občanské války a označil je za „nejnebezpečnější lidi v současné době v Izraeli“.

Analytik izraelských záležitostí Anwar Saleh pro The Cradle vysvětluje: „Problém je mnohem závažnější než požadavek na rovnost a občanství. Netanjahuova extremistická koalice zastává přesvědčení, která se dotýkají samotných základů státu, jako je například návrat k elementární otázce 'kdo je Žid'.“

„Tato politická demografie se domnívá, že sekulární Židé, kteří tvoří více než 44 % Izraelců, jsou 'falešní Židé' a že současná vláda, kterou ovládá náboženská pravice, jež tvoří 20 % obyvatelstva, představuje pravého ducha judaismu,“ pokračuje Saleh. „Tato debata, která probíhá dnes – 74 let po vzniku státu Izrael – ovlivňuje samotný základ, na němž Židovská agentura zahájila svůj imigrační program, jehož cílem bylo přilákat Židy do Palestiny.“

Odprodej v prostředí nejistoty

Za zmínku stojí, že od začátku protestů přesunulo své podnikání z Izraele do jiných zemí více než 50 investičních společností. Tento hromadný útěk zahrnuje 37 technologických firem.

Tento vývoj přiměl izraelského ministra pro vědu a technologie Ofira Okunise k soukromé schůzce se zahraničními velvyslanci v Tel Avivu, na které je vyzval, aby k této záležitosti zaujali stanovisko.

V reakci na to vydaly technologické firmy prohlášení, v němž odmítají repatriovat 2,2 miliardy dolarů ze svých zahraničních operací zpět do Izraele. Majitelé těchto společností také vyjádřili obavy z poklesu úvěrového ratingu země, protože politici nyní jmenují soudce, což považují za nepříznivé prostředí pro podnikání. To přimělo řadu investorů převést finanční prostředky v Izraeli do zahraničí.

„Mojžíšova hůl

I kdyby dnes Netanjahu držel v rukou mocnou „Mojžíšovu hůl“, nedokázal by porazit silné domácí rozpory, které Izrael rozdělují. Jediným nástrojem, který má premiér k dispozici, je však odvádění izraelské pozornosti jinam – i když to nakonec znovu zažehne konflikt uvnitř. V podstatě, ať už nyní, nebo později, bude jeho země čelit svému občanskému konfliktu.

Navzdory mnoha rozdílům je izraelská společnost jednotná v názoru, který podporují její politici a média, že je existenčně ohrožena zvenčí. Pozorovatelé spekulují, že jedinou Netanjahuovou nadějí, jak potlačit vnitřní konflikt, je nyní vyrobit horkou vnější hrozbu.

Podle politického analytika Aymana al-Rifatiho je okupovaný Západní břeh Jordánu považován za nejméně politicky citlivou a nejpružnější možnost akce. Ten pro The Cradle vysvětluje, že na rozdíl od minulosti je dnes Gaza divadlem, v němž se Izrael snaží udržet klid, aby se vyhnul vojenské eskalaci během nadcházejícího období ramadánu.

Stále dokonalejší rakety, které jsou v arzenálu odporu v Gaze, rovněž představují příliš vysoké riziko s neznámými a nekontrolovatelnými důsledky, které může Izrael nést. Západní břeh Jordánu je naopak relativně nezbrojený a ruční zbraně jsou soustředěny v mnohem menším počtu rukou.

Navzdory neustálému proudu hrozeb z Tel Avivu nic nenasvědčuje tomu, že by Izrael zahájil válku s Íránem nebo Hizballáhem, ačkoli možnost provádět cílené bezpečnostní operace, které by vyvolaly reakci těchto protivníků, zůstává aktivní.

Nedávný útok židovských osadníků na město Huwara v Nábulusu na Západním břehu Jordánu je vedlejším produktem Netanjahuova úsilí mobilizovat izraelské nálady k zahájení komplexní konfrontace s Palestinci na Západním břehu Jordánu. Jedním z klíčových cílů tohoto střetu je odvést pozornost od vnitřního kolapsu Izraele.

Destruction of the 'Third Temple': Israel on the brink of civil war
vyšel 28.2.2023 na thecradle.co. Překlad v ceně 519 Kč Zvědavec.

Známka 1.1 (hodnotilo 22)

Oznámkujte kvalitu článku jako ve škole
(1-výborný, 5-hrozný)

1 2 3 4 5

Diskuze

1 příspěvků

(1 nový)

odeslat jako odkaz

odeslat text článku

vytisknout

uložit jako PDF